

Základní informace o dokumentech Zdraví 21, Agenda 21 a NEHAP

Níže uvedené mezinárodní dokumenty jsou sledovány jako standardy v Metodice NSZM ČR, která byla oceněna jako Světový projekt EXPO 2000. Naplňování těchto dokumentů vychází z deklarace Projektu Zdravé město (*obec, region*) v každé municipalitě a realizace je sledována v komunitní Plánu zdraví a kvality života města (*obce, regionu*).

Zdraví 21 (Health 21)

dokument Světové zdravotní organizace (WHO-OSN), novela 1999

- Zdraví 21 formuluje evropskou strategii WHO, navazuje na strategii WHO Zdraví pro všechny do roku 2000.
- Dokument je rámcem pro přijetí nejlepších strategií, které vzešly ze společné evropské zkušenosti během posledních 10-15 let.
- Je výzvou pro 51 členských zemí k vytvoření nové regionální politiky zdraví pro všechny jako průvodce při stanovení vlastních politických přístupů a cílů.
- Na místní úrovni je nutná jasně definovaná aktivita, aby se vize zdraví pro všechny změnila v rozvíjející se realitu.

Agenda 21

dokument OSN, 1992

- Agenda 21 byla přijata na konferenci OSN v červnu 1992 v Rio de Janeiro, signatářem byla i Česká republika. V roce 2002 je organizována konference Rio+10 v Johannesburgu, kde v rámci reprezentace České republiky jsou uváděna i Zdravá města ČR jako aktivní realizátoři Agendy 21.
- Agenda 21 (neboli program pro 21. století) obsahuje 40 kapitol. Odráží celosvětový konsensus a na nejvyšší úrovni přijatý politický závazek ke spolupráci v oblasti rozvoje a životního prostředí a obsahuje principy udržitelného rozvoje.
- Tzv. místní Agenda 21 je mezinárodním programem pro zavádění udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni. Je to proces, který prostřednictvím zkvalitňování správy věcí veřejných, strategického plánování a řízení a zapojování veřejnosti zvyšuje kvalitu života ve všech jeho aspektech.
- Jedním z hlavních principů je stabilita mezi hlavními oblastmi rozvoje: sférou hospodářského rozvoje, sférou sociálního rozvoje a oblastí životního prostředí. V procesu je zdůrazněna účast veřejnosti a otevřený typ spolupráce mezi jednotlivými subjekty, jako jsou veřejná správa, nevládní organizace, podnikatelské subjekty, účelová zařízení, zájmové skupiny, věda a výzkum i laická veřejnost.

Akční plán zdraví a životního prostředí ČR (NEHAP)

dokument vlády ČR, 1998

- NEHAP ČR je součástí Evropského akčního plánu (byl přijat na druhé konferenci ministrů životního prostředí a zdravotnictví v červnu 1994 v Helsinkách), který dohromady tvoří plány jednotlivých států EU.
- NEHAP ČR byl přijat usnesením vlády ČR č. 810.
- Dokument obsahuje soubor doporučení, směřujících ke zlepšení životního prostředí a zdravotního stavu populace v ČR. Zabývá se širokou škálou problémů životního prostředí a koncepční podpory zdraví.

Athénská deklarace pro Zdravá města, dokument WHO, 1998

Záhřebská deklarace pro Zdravá města, dokument WHO, 2008

- oba dokumenty WHO zdůrazňují závazek politických reprezentací měst v Evropě posilovat a podporovat opatření ke zdraví, rovným příležitostem přístupu ke zdraví, udržitelnému rozvoji a sociální spravedlnosti
- staví na znalostech, zkušenostech a úspěších dosažených během existence hnutí Evropských Zdravých měst
- Záhřebská deklarace vyzdvihuje pokračující činnost a priority hodnot a identifikuje nové výzvy, důkazy a přístupy, nastíněné např. v závěrečné zprávě Komise pro sociální determinanty zdraví, jimiž by se měla města zabývat a jež by měla přijímat v procesu práce na ochraně a zlepšování zdraví a blahobytu všech svých občanů
- Záhřebská deklarace zároveň přezkoumává plány a priority pro Fázi V Zdravých měst WHO (2009 – 2013) a Evropských Národních sítí Zdravých měst a identifikuje způsoby, pomocí kterých mohou regionální a národní vedení, společně s WHO, podporovat tyto přístupy a mít z nich užitek.

Více informací ke všem výše uvedeným dokumentům lze získat na internetových stránkách NSZM ČR:
<http://www.nszm.cz/standard>